

**EVALUAREA NAȚIONALĂ
LA FINALUL CLASEI a VI-a
Anul școlar 2017 - 2018**

**Matematică și Științe ale naturii
TEST 1**

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele eleviei/elevului

.....
Clasa a VI-a

Băiat

Fată

E Karaśesqe Klidina

E Karaśesqe Klidina reprezentisarel jekh anθar e naturàlo rezervàcie anθar o Themutno Pàrko Semenìko - E Karaśesqe Klidina.

E siklòvne jekhe VI-to klasaθar alosarden te 3an anθ-i vakànca te dikhen kadaja naturàlo rezervàcia.

Vaš anglidel k-e mangimata 1-5, xramosar avutno tèksto:

Rodindoj e informàcie palal o Themutno Pàrko Semenìko - E Karaşesqe Klidina, e siklòvne arakhlen k-e anTheta-o pàrko si deś naturàlo rezervàcie. AnTheta-o telutno tabèlo si din informàcie palal e thanenqe àrie vaś star naturàlo rezervàcie: o *Buhui-Märgitaş* (Buhui-Märgitaş), e *Karaşesqe Klidina* (Cheile Caraşului), e *Gärlîsta Klidina* (Cheile Gârliştei) vi e *Xaninka Nëra* (Izvoarele Nerei) sar vi palal e turistikane dromenqe lungimata save aştii te nakhen e siklòvne te dikhen kadale rezervàcie.

Caracteristici	Rezervația naturală	<i>Buhui-Mărghitaș</i>	<i>Cheile Carașului</i>	<i>Cheile Gârliștei</i>	<i>Izvoarele Nerei</i>
Aria suprafeței (ha)		979	578	517	5028
Lungimea traseului turistic (km)		30	24	10	60

Cod 21 00 01 02 03 99

- ### **1. Trujsar i trebutni grafēma e čáče angledinipnasqe.**

Palal e informàcie dine anθ-o tàbelo e dromesquo lungipen kerdò e siklóvnenθar te dikhen e rezervàcia e **Karašesqe Klidina** si:

- a) 10 km
 - b) 24 km
 - c) 578 ha
 - d) 979 ha

Cod 21 00 01 02 03 99

- ## **2. Trujsar i trebutni grafëma e çàçe angledinipnasqe.**

Palal e informàcie anTheta-o tabèlo, e thanesqi ària e rezervaciaqo *e Gärlišta Klidina* si maj tikni desar si e thanesqi ària e rezervaciaqo o *Buhui-Märgitaś*:

- a) 401ha
 - b) 462ha
 - c) 517ha
 - d) 1496ha

Cod 21 00 01 02 03 99

3. Trujsar i trebutni grafëma e čaće angledinipnasqe.

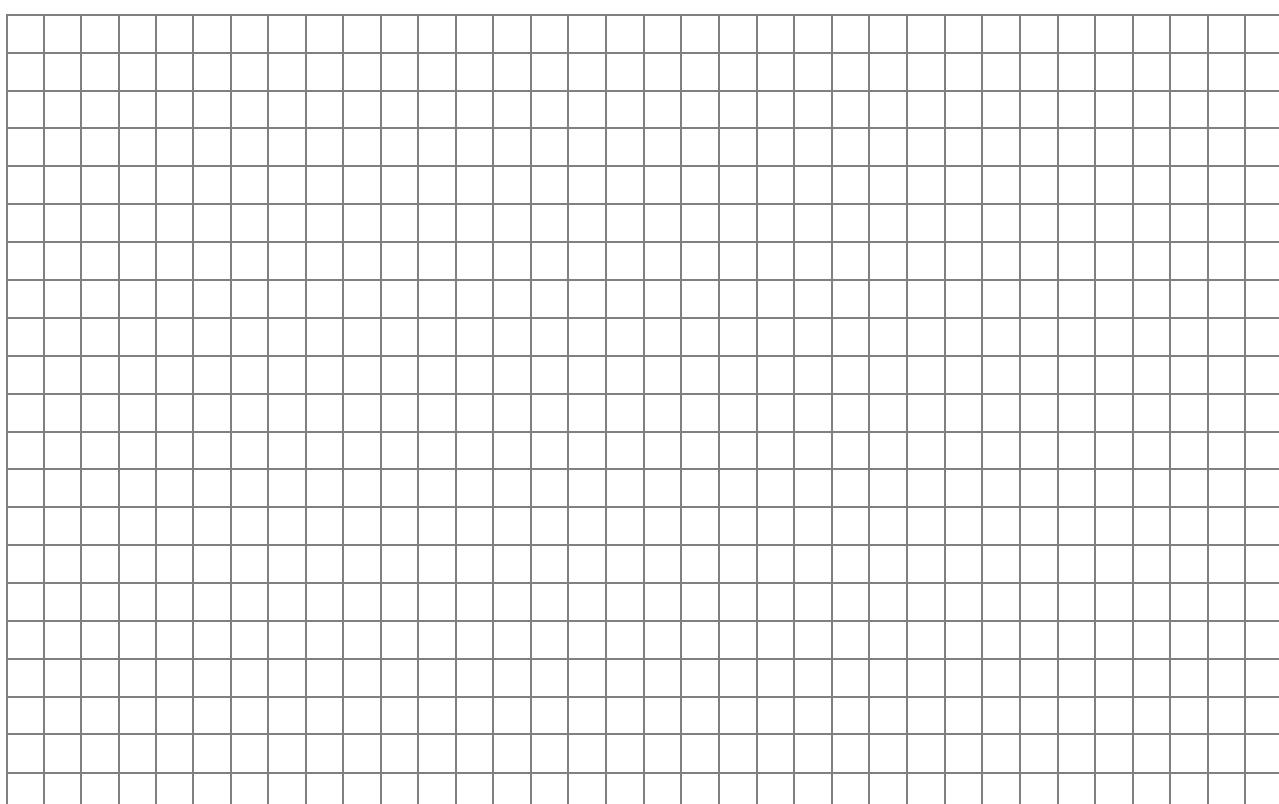
E mapipnasqi unitèta anΘ-e savi si dini , anΘ-o tabèlo, e thanesqi ària si:

- a)** milimètro
- b)** mètro
- c)** hektàro
- d)** kilomètro

Cod 21 11 12 13 00 01 99

4. Ginav o maškarutno sigipen savo trebal te avel les jekh vurdon vaś te kerel o drom e

lungipnaça 24 km anΘ-e 80 min . Ginav o rezultàto anΘ-e $\frac{\text{m}}{\text{s}}$.

Cod 21 00 01 02 03 99

5. E siklòvne save aven te dikhen kadaja rezervàcia kamlen penqe te 3an k-e arakhipnasqe ćiriklénqe akcìe kaΘar e klidina. AnΘ-o kadava res, ažutisarde e siklärnenΘar , von kerden identificiaqe fiše jekhe ćiriklénqe vi godisarden e klasifikaciencje ćiriklénqe kriterură anΘar e Karašesqe Klidina.

Trujsar i trebutni grafëma e čaće angledinipnasqe.

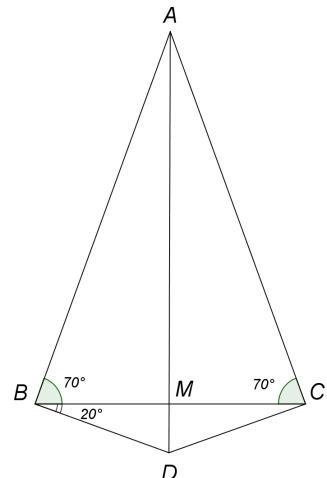
E core dívesesqe ćiriklă si len :

- a)** o buxlo muj, e rigença zimcença
- b)** e khethanärde naja anΘar maškardigitalo membràna
- c)** e lunži ùngie, paštarne vi skucovde k-o šero
- d)** o lačho dikhipen kodolosqe e jakha si thovde anglal

Vaš anglidel k-e mangimata 6-10, xramosar avutno tèksto:

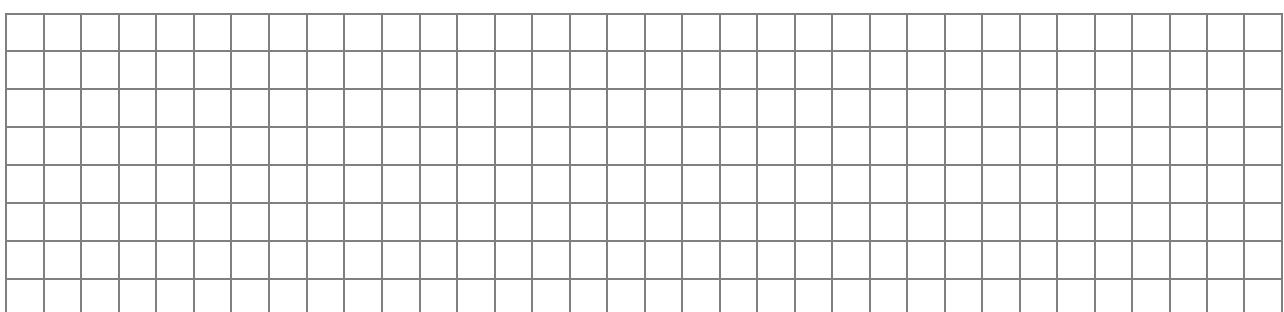
O Themutno Pàrko Semenìko - E Karašesqe Klidina si prin3ardo vaš lesqe šukar naturàlo rezervàcie. Anlakerindoj i ekskùrsia e siklòvne cítirisarden jekh skìca e thanenqi save kamlen te dikhen len. Tromajle, kamlen , k-i matematikani òra, te sikaven e siklile 3anglimata k-i geometrià vaš te siklòvel e geometrikane cítre anθar-i skìca.

I skìca kerdi e siklòvnenθar si sikavdi anθ-o pašutno cítro.E siklòvne diklen ke $m(\angle ABC) = m(\angle ACB) = 70^\circ$, $DB = DC$ vi $m(\angle DBC) = 20^\circ$.

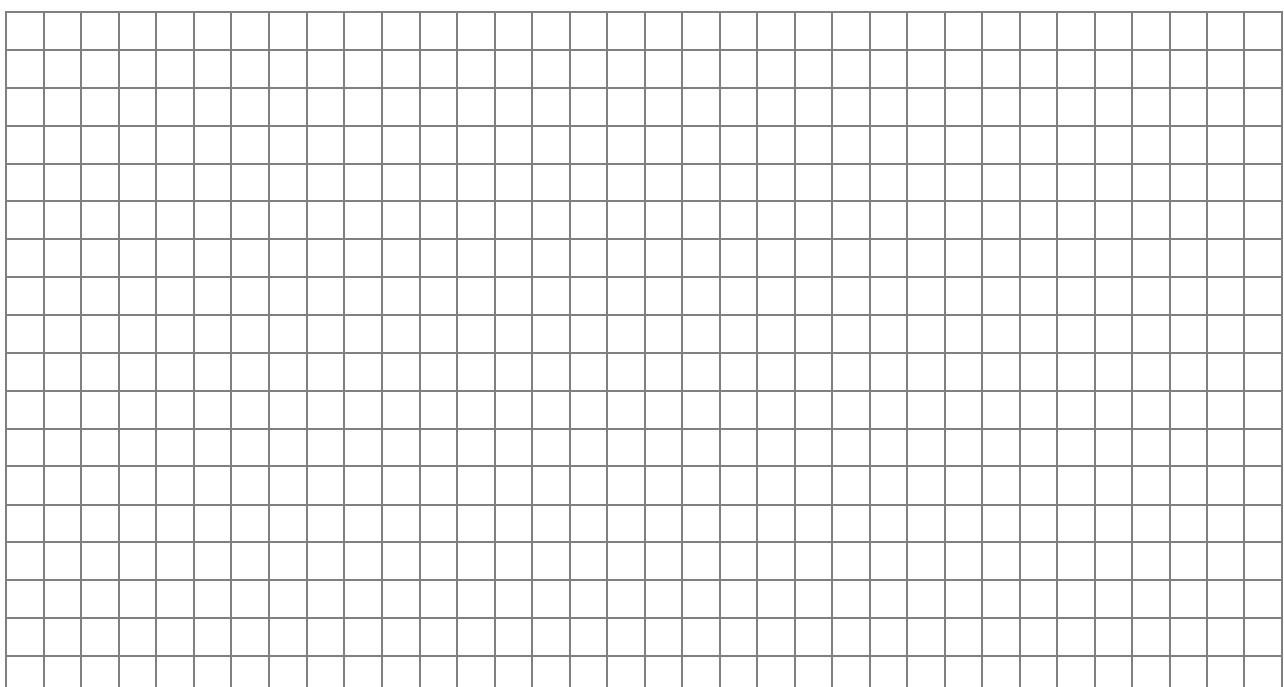
Cod 2 1 0 9

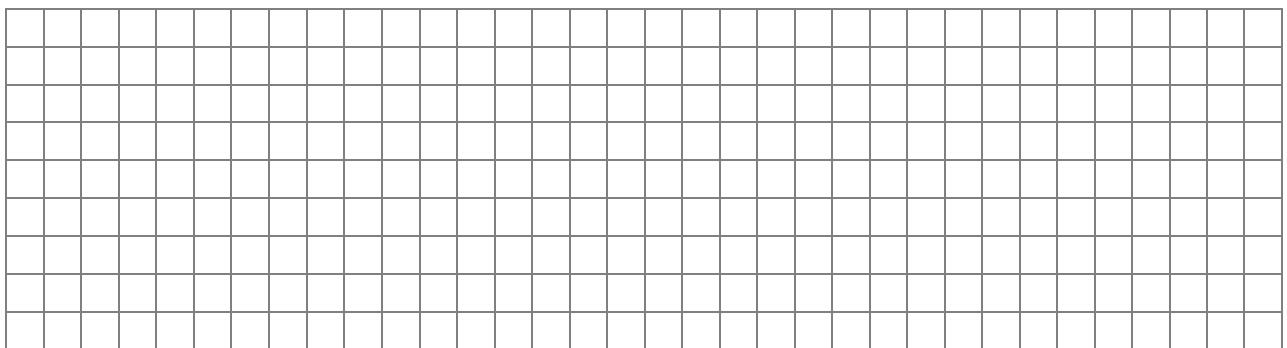
6. Ginav e ungiosqo mapipen ABD .

Cod 21 11 12 13 00 01 99

7. De pes M , e malavipnasqo pùnkto e laturenqo AD vi BC . Sikav e ungiosqo mapipen AMB .

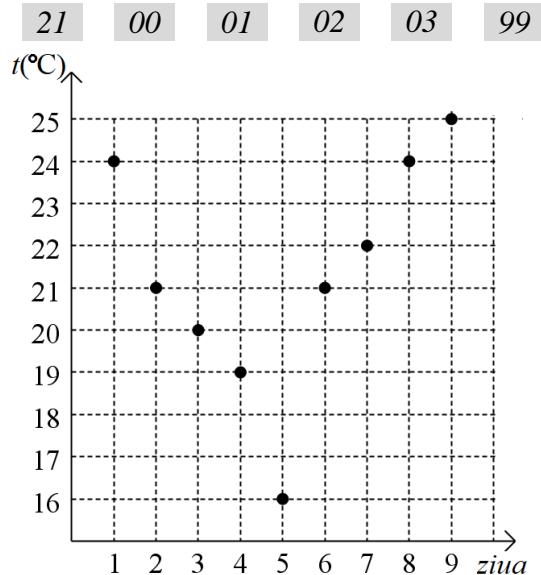
Cod **21** **00** **01** **02** **03** **99**

- 8.** Anglakerindoj i ekskùrsia, e siklòvne rodindoj vi palal e šajutne tatimata anΘar e Karašesqe Klidina save ašti te aven anΘ-e avutne enă dīvesa, k-i òra 14. E informàcie si sikavde anΘ-i pašutni diagràma.

Trujsar i trebutni grafèma e čaće angledinipnasqe.

O šajutno tatipen savo avela anΘ-o šovto dīves si maj baro desar o šajutno tatipen anΘar o štarto dīves:

- a)** 3°C
- b)** 4°C
- c)** 22°C
- d)** 41°C

Cod **21** **11** **12** **00** **99**

- 9.** AnΘ-jekh khetano projèkto vaś o biologikano portofolio, e siklòvne kerde pòze vi e xarne filmură e vertebratença arakhle anΘ-e veša. Khethanăr skavo misal e vertebratosqo anΘar i kolùmna A jekhe xarakterikaça dikhinoj o phurdipen lesqi, anΘar i kolùmna B. Xramosar i trebutni grafèma anΘ-o viramärdo than kaj si anglal svako gin anΘ-i kolùmna A. Jekh tìpo phurdipnasqo na šaj te phandel pes.

Coloana A	Coloana B
.....1. vešesqi žàmba (adùlto)	a) branhiàlo phurdipen
.....2. čokänitòra	b) o phurdipen anΘar e kingi morti vi maškar purane bukhle
.....3. bänäcikano cestòsa	c) pulmonàro phurdipen
	d) o phurdipen maškar e purane bukhle, arakhle anΘ-o phandlipen e enă e aeroça gone

Cod 2 1 0 9

- 10.** E siklōvne arakhen kaθar e parkosqe administratorură ke sas thovde dikhipnasqe kàmere vaš i fàuna anθ-e thana kaj sas dikhle phira mekhle e ruvenθar. O dikhipen e dikhimatenqe sikavdăs k-e, anθ-e palutne deś berśa, e ruvenqo gin tiknărdăs. Xramosar duj motívură save phenenas o savaxtutno ingeripen e ruvenqo, anθ-e kadale berśa.

Vaś anglidel k-e mangimata 11-15, xramosar avutno tèksto:

I Naturàlo Rezervàcia e Neresqe Xaninka si thovdi p-o sudikano versànto e plajnenqo Semenik,k-o ućipen kaj si maškar 700 vi 1400 m. Kadaja rezervàcia sas kerdi vaś te arakhel o maj baro than anƏar e biazbajline fagosqe veša anƏar i Evròpa, save si len rukha e maškarutne beršipnaça 150. AnƏ-i Naturàlo Rezervàcia e Neresqe Xaninka keren pen tematikane phirimata, i rezervàcia isindoj importànto geologikanes vi maškar laqe flòra vi fauna.

Cod 21 11 12 13 00 01 99

- 11.** E siklōvne 3an jekh drom 60 km karing i Naturàlo Rezervàcia e Neresqe Xanining anTheta-e trin etàpe. AnTheta-o jekhto etàpa, e siklōvne 3an 50% anThetaar dromesquo lungipen, anTheta-o dujto etàpa 3an tha' o achipen anTheta-o trinto etàpa $\frac{2}{5}$, anThetaar dromesquo lungipen, tha' o achipen anTheta-o trinto etàpa. Ginay sode kilomètrură 3an e siklōvne anTheta-o trinto etàpa

Cod 21 11 12 00 99

12. Anglalkerde vaš e phirimata p-e sikavde droma anƏar i Naturàlo Rezervàcia e Neresqe Xaninga, e sıklövne si len elektrikane duda. Labärindoj e simbolură e cirkuitesqe elementură, čítrisar i skèma elektrikano cirkuito jekhe elektrikano dud. O cirkùito si kerdo anƏar-jekh batèria, jekh dud, e phandipnasqe konduktoră vi jekh īntrerupätoro

Cod 2 1 0 9

13. I flòra e themutne parkosqi si kedi anÓar vegetale spècie ulavde: muškură, likenură, xuxura, čarale plàntură, e tikne rukha vi but phure rukha. Sode rodutne roden o than vi aresen k-i konklùzia k-e zorărdi rekoltàcia e vešesqe pherră vi e xuxura azbjalăs e ginimata jekhe populàcie e 3ivutrenqe. Xromosar duj šajutne eksplikàcie kodolesge e 3ivutrenqe gin tiknărdăs anÓar kadava than, odolesqe ke zorărdi rekoltàcia e vešesqe pherră vi e xuxura.

Cod 21 11 12 13 00 01 99

14. Jekh kalkarosqo kotor si les volùmo o kotor arakhlo e siklòvnenθar p-o drom karing anθar i Naturàlo Rezervàcia e Neresqe Xaninga 52 cm^3 vi i màsa 130 g . Gimav i densità e kalkarosqo kotor. Sikav o rezultàto anθ-e $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$.

Cod 2 1 0 9

15. O than e lakosqo Trin Paja si zor  rdo dikhlo e turistikane vi lenqo gin bar  rel ka  tar o ber  s k-o aver ber  s. P-o l  ko s  aj te aven kerde nautikane sportur  , tha' si vi s  ajutniped te pokinel e hidrobicikl  t  r  . Xromasr duj misala dikhindoj o m  odo savo o keripen e nautikane sportur   s  aj te thoven e pharipnas  e o 3ivipen e akvatikane organ  smur  .